

ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ПІСЕННОЇ КУЛЬТУРИ У ТВОРЧОСТІ ЧЕРКАСЬКОГО НАРОДНОГО ХОРУ

П. Ю. Хлебніков

Харківська державна академія культури, м. Харків, Україна
pavel.khlebnikoff@gmail.com

P. Khliebnikov

Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv, Ukraine
<https://orcid.org/0009-0009-1541-0487>

П. Ю. Хлебніков. Збереження та популяризація української народної пісенної культури у творчості Черкаського народного хору

У статті вивчено діяльність Черкаського академічного заслуженого українського народного хору в збереженні та популяризації української народної пісенної культури. Простежено соціокультурні чинники створення й становлення колективу, охарактеризовано його роль у збереженні та популяризації національної спадщини. Розглянуто творчі інновації, зокрема створення вокально-хореографічних композицій і театралізованих концертів, які забезпечують гармонійне поєднання автентичності й сучасності. Визначено, що діяльність хору сприяє формуванню національної ідентичності, зміцненню міжнародного культурного діалогу та єднанню українців у глобальному контексті.

Ключові слова: *творчість Черкаського народного хору, українська народна пісенна культура, популяризація народної пісні, збереження національної музичної спадщини.*

P. Khliebnikov. Preservation and popularization of Ukrainian folk song culture in the creative work of the Cherkasy Folk Choir

The relevance of the study. The research of the activities of the Cherkasy Folk Choir is significant within the context of cultural studies, as this ensemble plays a crucial role in preserving and popularizing Ukrainian folk song culture. Established in 1957 under the Cherkasy Regional Philharmonic, the choir has become a true treasure trove of Ukrainian folk heritage, serving as a cultural mediator between the past and the present.

In the modern era of globalization and cultural unification, the activities of ensembles like the Cherkasy Folk Choir contribute to shaping national identity and fostering the spiritual unity of Ukrainians worldwide. The choir not only retransmits national heritage but also adapts it to the needs of contemporary audiences, enriching its repertoire with arrangements of folk songs and works by modern composers.

Studying the activities of the Cherkasy Folk Choir allows for a deeper understanding of the mechanisms of cultural authenticity preservation, its integration into the global cultural space, and the formation of a cultural code that ensures the resilience and development of national identity.

The purpose of the study. This article aims to carry out a culturological analysis of the activities of the Cherkasy Folk Choir in the preservation and popularization of Ukrainian folk song culture. To achieve this, it is necessary to analyze the sociocultural factors behind the choir's creation and development, explore the collective's retransmission of Ukrainian folk song culture, reveal its creative innovations, assess its role in shaping national identity, and examine its mission in the context of globalization.

The methodology. The research methodology is based on an interdisciplinary approach utilizing various methods for comprehensive examination of the topic. The historical method was applied to analyze the stages of the choir's formation and development in the context of sociocultural changes. The sociocultural method assessed the choir's influence on preserving and popularizing folk song culture and shaping national identity. A comparative method identified the specificities of adapting folk heritage to contemporary conditions through the choir's creative innovations. Empirical research methods provided data generalization on the choir's touring activities, repertoire, and stage practices. A systematic approach integrated the findings, uncovering the interconnections of the creative, organizational, and sociocultural aspects of the choir's activities. The combination of these methods made it possible to comprehensively cover the role of the Cherkasy Folk Choir in preserving and popularizing Ukrainian folk song culture.

The results. The Cherkasy Folk Choir plays an important role in the preservation and popularization of Ukrainian folk song culture due to several key aspects of its activities. The socio-cultural conditions of its creation

reflect the cultural demand of the agrarian region, focused on the revival and preservation of the national musical heritage. The formation of the collective, which has included talented performers from different social groups in Cherkasy region, ensured a deep connection with traditions and contributed to the revival of folk vocal art in a modern stage format.

The retransmission of Ukrainian folk song culture by the choir is realized through the collection and arrangement of folk songs, preservation of their authenticity, and adaptation to contemporary audiences. Costumes, stage imagery, and high-quality performances reinforce the process of identification with Ukrainian tradition.

The choir's creative innovations, such as the creation of vocal-choreographic compositions, the harmonious incorporation of modern elements, and theatrical performances, contribute to the popularization of folk song culture among diverse audiences.

The Cherkasy Folk Choir plays a significant role in shaping national identity, instilling love for native culture, enhancing national consciousness, and preserving cultural memory. In the context of globalization, its mission involves strengthening international cultural dialogue, promoting Ukrainian heritage, and uniting Ukrainians.

The Cherkasy Folk Choir stands as a model of the integration of traditional and contemporary art and an essential factor in the preservation and development of Ukrainian culture.

The scientific novelty. The study offers a comprehensive cultural analysis of the activities of the Cherkasy Folk Choir in preserving and popularizing Ukrainian folk song culture. For the first time, the creative approaches of the choir to the adaptation and reproduction of authentic folklore material are systematized, and their contribution to the preservation of the national musical heritage and the formation of cultural identity in the context of modern globalization challenges is determined.

The practical significance. The findings of this study can be used to promote folk song culture, preserve national traditions, develop cultural programs, support artistic ensembles, and in cultural studies education.

Keywords: *Art of the Cherkasy Folk Choir, Ukrainian folk song culture, popularization of folk song genre, preservation of the national musical heritage.*

Актуальність теми дослідження. Дослідження діяльності Черкаського народного хору є актуальним у контексті культурології, оскільки цей колектив відіграє ключову роль у збережен-

ні та популяризації української народної пісенної культури. Заснований у 1957 р. при Черкаській обласній філармонії, хор став справжньою скарбницею народної української культури, виконуючи місію культурного посередника між минулим та сучасністю.

У сучасних умовах глобалізації та культурної уніфікації, діяльність таких колективів, як Черкаський народний хор, сприяє формуванню національної ідентичності та підтримці духовної єдності українців у світі. Хор не лише ретранслює національну спадщину, а й адаптує її до вимог сучасної аудиторії, збагачуючи репертуар обробками народних пісень та творами сучасних композиторів.

Вивчення діяльності Черкаського народного хору дозволяє глибше зрозуміти механізми збереження автентичності культури, її інтеграції в глобальний культурний простір та формування культурного коду, що забезпечує стійкість і розвиток національної ідентичності.

Постановка проблеми. У сучасному глобалізованому світі, де культурна уніфікація стає дедалі помітнішою, збереження національної ідентичності та культурної спадщини набуває особливої ваги. Українська народна пісенна культура є важливим елементом української національної ідентичності, який відображає історичний досвід, духовні цінності, естетичні ідеали нашого народу. Народна пісенна традиція, як невіддільна складова національної культури, потребує постійної підтримки та популяризації. Черкаський академічний заслужений український народний хор відіграє ключову роль у цьому процесі як хранитель та популяризатор української пісенної спадщини.

Попри значний внесок хору в розвиток національної культури, його діяльність недостатньо досліджена з позицій культурології. Відсутність системного аналізу творчого шляху колективу, його впливу на формування національної свідомості та збереження культурної спадщини створює наукову прогалину, яка потребує заповнення.

Аналіз діяльності Черкаського народного хору дозволить виявити механізми адаптації та трансформації народних пісенних традицій у сучасному суспільстві, оцінити його роль у

формуванні національної ідентичності та збереженні культурної спадщини України. Це, у свою чергу, сприятиме глибшому розумінню процесів культурної динаміки та розробці стратегій підтримки національних мистецьких колективів в умовах сучасності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження народної пісенної культури України широко представлено в численних наукових працях, які розкривають різні аспекти цього унікального прояву.

У джерелі (Сбітнева, 2022) обґрунтовано, що українська народна пісня є багатогранним вираженням духовності народу, що впродовж століть відображала національні ідеї, мислення та сприяла об'єднанню. Автори (КМБУ — Офіційний канал, 2022) наголошують на значенні козацької пісенної традиції, яка зміцнювала український дух, особливо в бойових умовах, і стала феноменом українського фольклору; В. Семенчук (2005) охарактеризує функції народної пісенної культури та її вплив на національну самосвідомість; С. Садовенко (2010) розглядає пісенну творчість як засіб формування національної ідентичності, підкреслюючи її доступність і популярність серед населення.

Регіональні особливості української народної пісенної культури висвітлено в працях (Ковбасюк, 2018; Маловічко, 2016; Понедельник, 2022; Дерда, 2010; Шершова, 2020). Окрему увагу приділено постатям української культури. Л. Ороновська та А. Ороновський (2008) аналізують вплив пісенної традиції в становленні Соломії Крушельницької як видатної інтерпретаторки народних мелодій та носійки музичної спадщини; Я. Руденко (2017, 2019) досліджує вплив народних пісень у творчості Раїси Кириченко в контексті Черкаського народного хору, який, за дослідженням П. Хлебнікова (2023), являє собою окрему ланку одного з елементів загальнонаціональної культури Черкащини та є продовжувачем кращих культурно-просвітницьких традицій.

Попри чисельність розвідок, питання впливу Черкаського народного хору на українську народну пісенну культуру, як елементу вивчення у сфері культурології, є недостатньо висвітленим, що підкреслює актуальність подальших досліджень.

Мета статті — здійснити культурологічний аналіз діяльності Черкаського народного хору в збереженні та популяризації української народної пісенної культури. Для досягнення мети варто проаналізувати соціокультурні чинники створення та становлення Черкаського народного хору; дослідити ретрансляцію української народної пісенної культури колективом, розкрити творчі інновації в діяльності хору, оцінити роль хору у формуванні національної ідентичності, розглянути місію Черкаського народного хору в умовах глобалізації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Черкаський народний хор був створений у період після Другої світової війни, коли Україна, оговтуючись від руйнувань, переживала культурне відродження, спрямоване на збереження та популяризацію національної спадщини (Партійний архів Черкаського обкому Компартії України, 1957). В умовах хрущовської відлиги, що характеризувалася послабленням репресій і впровадженням політики децентралізації, виникнення таких колективів відіграло не лише культурну, а й важливу суспільно-політичну роль, сприяючи зміцненню регіональних ініціатив.

У 1954 р. утворення Черкаської області стало важливим поштовхом для розвитку культурного життя регіону. Стан економіки був невтішним, передусім сільського господарства, яке було на той час визначальною галуззю (82,6 % населення проживало тоді в селі). Черкащина — це земля, де глибокі корені української духовності переплітаються з багатою історією. Тут народилися й діяли видатні постаті, такі як Богдан Хмельницький та Тарас Шевченко, також відомі майстри музично-хорового мистецтва — Семен Гулак-Артемівський та Олександр Кошиць, які залишили важливий слід у національній культурі.

Черкащина завжди була осередком народної творчості, тут формувалося етнічне ядро українства. Мелодійність мови, багатство пісенного фольклору, героїчні думи й ліричні легенди завжди були невіддільною частиною життя цього краю (Носань, 1998; Трофименко & Юрович, 2003; Носань, 2004; Заєць, 2008). Звичайно ж, на цій благословенній Землі, на цьому острові

наших прапращурів антів не міг не народитися уславлений Черкаський народний хор. Це диво, ця перлина синтезу мистецтв, ця безцінна золота жила витонченої пісенної душі українського народу (Носань, 1998; Трофименко & Юрович, 2003; Носань, 2004) — колектив, який став символом духовної єдності краю.

У 1957 р. заснування Черкаського народного хору було доручено Миколі Давидовичу Кущу — випускнику Київської консерваторії, який спеціалізувався на хоровому диригуванні. Його професійна підготовка відіграла ключову роль у становленні колективу. Завдяки його музичному баченню хор набув високого художнього рівня та став важливим чинником розвитку українського народного пісенного мистецтва. Як перший художній керівник і головний диригент, М. Кущ не лише формував репертуар, а й залучав до складу хору талановитих виконавців з різних куточків Черкащини. Відбір учасників проходив на конкурсній основі, де головним критерієм були вокальні здібності, сценічний темперамент і готовність до творчих експериментів. До складу хору ввійшли такі особистості, як Віктор Гнилоквас, Іван Устименко, Галина Романча, а також оркестранти й хореографи, серед яких були баяністи А. Лемко, В. Полоскін, пізніше — бандурист В. Мерзленко, виконавець на бересті та бубоні Г. Норець (Мельниченко, 2007). Саме ця команда сформувала фундамент, на якому базувалася подальша діяльність колективу.

Перші виступи Черкаського народного хору відбулися в селі Руська Поляна, у Черкасах та під час обласного фестивалю молоді й студентів (Черкаський народний, 1957, Травень 30). Ці концерти продемонстрували високу майстерність виконання, що проявлялася в чистоті інтонування, злагодженості звучання хорових партій та майстерному використанні народної манери співу. Автентичність виконання ґрунтувалася на збереженні традиційного тембрового забарвлення голосів, характерної мелодики й специфічної артикуляції, властивої народному співу Черкащини. Глядачі були зачаровані щирістю виконання та багатством репертуару, який включав народні пісні, зібрані в селах Черкащини, і нові твори в професійній обробці, на той

час передусім художнього керівника хору Миколи Куща (Мельниченко & Носань, 2007).

Колектив швидко завоював популярність, але його діяльність зіткнулася з низкою викликів. Багато учасників не мали музичної освіти, що потребувало постійної роботи над вдосконаленням їхньої виконавської майстерності. Учасники хору також наполегливо працювали над сценічною культурою, освоювали техніки вокалу й хореографії. За неповних чотири місяці існування Черкаський народний хор взяв участь у Всесоюзному конкурсі молоді й студентів, який передував VI Всесвітньому фестивалю, став другим професійним народним хором у країні — був відзначений званням лауреата Всесоюзного конкурсу, срібною медаллю й дипломом другого ступеня (Зінченко, 2017; Кирей, 2017; Онищенко & Лисиця, 2018; Репешко, 1982, Грудень 4; Репешко, 1982, Жовтень 31; Чудновський, 1967).

Черкаський народний хор відображав культурні та суспільні процеси, що розгорталися в Україні в 1950–1960-х рр. Це був період активного розвитку аматорського мистецтва, коли народна творчість отримала новий імпульс завдяки державній підтримці та зростанню інтересу до національної спадщини. Саме в цей час хор сформувався як колектив, що не лише зберігав, а й оновлював традиції української пісенної культури, адаптуючи їх до нових історичних реалій. Його діяльність сприяла зростанню культурної самосвідомості як самих учасників, так і глядачів. Хор не лише виконував розважальну функцію, а й став своєрідною школою української ідентичності, у якій відображалися найкращі традиції народної пісенної культури.

Діяльність хору мала важливу соціальну значущість, адже він залучав до творчого процесу молодь із сільських регіонів, надаючи їй можливість розкрити свої таланти. Це сприяло популяризації народного мистецтва серед широких верств населення та створювало умови для збереження унікальної культурної спадщини Черкащини.

Народна пісенна культура відіграє ключову роль у діяльності Черкаського народного хору, що проявляється в кількох аспектах: доборі репертуару, збереженні традиційної візуальної естетики, популяризації української народної пісні через гастрольно-концертну діяльність тощо.

Черкаський народний хор виконує унікальну місію збереження та популяризації української народної пісенної культури, основуючись на багатій спадщині Черкащини. В основі репертуару хору — понад 300 пісень, зібраних із різних куточків області (Коваль, 2006; Мельниченко & Носань, 2007). Завдяки наполегливій праці художніх керівників хору вдалося зберегти та відтворити багато зразків народної творчості.

Професійна обробка таких пісень, як «Ой у вишневому садочку», «Ой вербо, вербо», «Зоре, моя вечірняя», надала їм нового звучання. Водночас хор зберіг автентичність фольклорних текстів і мелодій, поєднуючи їх із високою виконавською майстерністю. Наприклад, у програмі концертного виступу Черкаського народного хору в Польщі, зокрема XXVIII Мандрівного фестивалю української культури в м. Бельсько-Бяла у 2024 р., із загальної кількості пісень народні пісні становили до 90 %, що репрезентують музичну спадщину Черкащини. Серед виконаних творів були такі відомі пісні, як «Розпрягайте, хлопці, коней», «По садочку ходжу», «Чорні очка», «Ой, чорна я си чорна», «Ти казала прийди, прийди», «Ой, чий то кінь стоїть», «Копав, копав криниченьку», «Ой, Тетяно, Тетяно», «Вийди, Грицю, на вулицю», «Чоботи», «Цвіте, цвіте черемшина» тощо. Завдяки цьому репертуару пісенна спадщина Черкащини стала доступною як для міжнародної аудиторії, так і для українців за кордоном (Офіційна сторінка — Черкаська обласна філармонія, 2024).

Окрему увагу Черкаський народний хор приділяє сценічному костюму, який має свої регіональні особливості силуету, крою, колористики, декоративно-орнаментального вирішення та спорядження. Вишиті сорочки, жіночі плахти, спідниці, корсетки, очіпки, пов'язані намітками (до 2023 р. — вінки), та чоловічі шаровари, свитки, шапки тощо є не лише елементами одягу, а й культурними артефактами, що виконують утилітарні, обрядові, оберегові, естетичні, інші функції та символізують багатство української спадщини.

Сценічні костюми Черкаського народного хору відіграють важливу роль у створенні цілісного художнього образу колективу. Вони поєднують традиційні елементи українського

народного вбрання із сучасними сценічними рішеннями, що дозволяє зберігати культурні символи, адаптуючи їх до сучасного мистецького простору. Завдяки цьому костюми не лише доповнюють виступи, а й сприяють візуальному відтворенню атмосфери народної пісенної культури, допомагаючи глядачам краще відчувати її естетику.

Черкаський народний хор активно гастролює Україною та за її межами, представляючи українське мистецтво на міжнародному рівні. Виступи Черкаського народного хору на республіканських та міжнародних фестивалях сприяли поширенню знань про багатство українського пісенного фольклору. Особливої популярності набули концерти, присвячені пам'яті Тараса Шевченка, які стали щорічною традицією. У своїх гастрольних виступах, творчих заходах, культурних проектах Черкаський народний хор демонструє найкращі зразки української народної пісенної творчості. Гастрольна діяльність хору стала визначальним чинником у популяризації української пісенної спадщини. Перші виїзди колективу за межі Черкащини відбулися вже в 1957 р., коли хор представив свої виступи в Києві та інших великих містах України. Високий рівень виконавської майстерності й унікальна програма зробили Черкаський народний хор бажаним гостем на численних фестивалях і конкурсах.

Частина гастролей відбувалася за межами України: хор презентував українську культуру на міжнародних сценах Польщі, Німеччини, Канади (Трофименко & Юрович, 2003), США (Трофименко, 2012). Такі виступи стали важливим кроком у формуванні позитивного іміджу України на міжнародній арені, а українська діаспора завжди тепло зустрічала виконавців. Особливий тріумф Черкаський хор здобув у болгарському місті Бургас, виступаючи на міжнародному фольклорному фестивалі (Партійний архів Черкаського обкому Компартії України, 1977). Враження справила не лише програма хору, а й майстерність її виконання. Попри початковий скепсис організаторів щодо обсягу репертуару, колектив виконав усю програму, що стало справжнім святом для слухачів. На відкритому майданчику зібралося понад 30 тис. глядачів, які засипали сцену трояндами (Рябоштан, 1997).

Гастролі Черкаського народного хору не лише популяризують українські пісні, а й слугують мостом для зміцнення зв'язків між українцями, які проживають у різних країнах, та забезпечують зміцнення міжнародного культурного діалогу. Так, наприклад, під час візиту делегації Черкаської області до США хор виступав на таких значущих майданчиках, як Національне товариство мистецтв США та відомий концертний зал «Союзівка», зібравши представників української діаспори. Тепла реакція публіки та її захоплення народною манерою виконання підкреслили унікальність цього мистецького явища, яке об'єднує українців через спільну культурну спадщину. Такі виступи не лише стали частиною офіційної презентації Черкаського регіону в ООН, але й закріпили культурні зв'язки між Україною та діаспорою. Унікальний репертуар та автентичне звучання хору викликали захоплення слухачів, сприяючи утвердженню української ідентичності й підтримці національної єдності на міжнародному рівні (Трофименко, 2012).

Важливим учасником Черкаського народного хору, чия діяльність стала визначальною у формуванні творчого обличчя колективу, була Ольга Павловська, народна артистка України. Володіючи потужним і водночас мелодійним голосом, О. Павловська зуміла донести до слухачів глибину і красу української пісні. Вона не лише виконувала відомі твори, а й активно сприяла збереженню маловідомих народних пісень, що згодом увійшли до золотого фонду репертуару хору. Її сценічні образи вирізнялися емоційністю та автентичністю. О. Павловська завжди дотримувала принципу збереження традиційної пісенної манери виконання, водночас органічно вплітаючи сучасні інтонації, які робили виступи ще більш захопливими для сучасної аудиторії. Її внесок у популяризацію української культури як в Україні, так і за її межами є неоціненним (Безуглий та ін., 2007; Шахова, 1980).

Раїса Кириченко, одна з найяскравіших представниць українського пісенного мистецтва, залишила глибокий слід у творчій історії Черкаського народного хору. Її участь у колективі стала вирішальним етапом у популяризації народної

пісні, а також сприяла становленню Р. Кириченко як співачки. Виконуючи твори, що відображали душу українського народу, Р. Кириченко створювала неповторні жіночі образи, які закарбувалися в культурній пам'яті українців. Особливе місце в її репертуарі посідали ліричні пісні, що розкривали багатогранність жіночого характеру, а також твори, які славили героїзм і трудові досягнення українців. Творчість Р. Кириченко сприяла тому, що українська народна пісня набула нових граней та отримала ще ширше визнання. Саме завдяки таким видатним особистостям, як Р. Кириченко та О. Павловська, колектив здобув заслужену славу популяризатора народної пісенної культури (Безуглий та ін., 2007; Кириченко, 2003; Кудряшов, 2013; Шахова, 1980).

Популярність Черкаського народного хору багато в чому пояснюється його самобутністю та автентичністю, які неодноразово підкреслювалися слухачами й критиками. Глядачі відзначали, що виступи хору викликають не лише естетичне задоволення, а й пробуджують почуття національної гордості та любові до рідної культури. Професіоналізм колективу, емоційність виконання й яскраві сценічні образи стали об'єктом численних схвальних рецензій. Критики неодноразово називали Черкаський народний хор унікальним явищем в українському культурному просторі (Линовицький, 1994; Негода & Носань, 1997; Рудник, 1963; Соколовська, 2017; Сом, 1998).

Особливістю Черкаського народного хору є його автентична манера виконання, яка яскраво вирізняє колектив з-поміж інших професійних хорів. Якщо академічні колективи тяжіють до стриманого та вивіреного звучання, то Черкаський хор зберігає природність і безпосередність народного співу. Ця автентичність особливо проявляється у звучанні жіночих голосів — глибокого альту та сопрано, які створюють унікальну гармонію, характерну для українських сільських співочих традицій. Така манера виконання ніби переносить слухачів у поля Черкащини, де жінки співали просто неба під час праці. Її описують як широку, відкриту, розлогу — таку, що наповнює простір і душу одночасно. У кожній пісні, виконаній колективом, є щось унікальне

та неповторне, адже оригінальна манера співу не лише збережена, а й удосконалена хором. Завдяки цьому їхній спів став не просто зразком народної культури, а й живим втіленням її творчої еволюції (Державний архів Черкаської області, 1960; Зінченко, 2017; Кирей, 2017; Онищенко & Лисиця, 2018; Соколовська, 2017; Соколовська, 2017, Лютий 15; Шахова, 1971; Шахова, 1980).

Черкаський народний хор не лише зберігає народну вокальну традицію, а й вдосконалює її, додаючи професіоналізм та технічну досконалість у кожну пісню. Його виконання відзначається емоційною глибиною, що виникає завдяки ретельному опрацюванню музичної драматургії творів. Як було зауважено в газеті «Місто», хор вирізняється «надзвичайно захоплюючою емоційністю виконання, яка дозволяє слухачеві пережити глибокий зв'язок із народною піснею» (Мельниченко, 2007).

Виконання колективу поєднує збереження автентичного емоційного забарвлення з тонкою вокальною майстерністю. Усі нюанси — від гармонійного поєднання голосів до використання характерних народних інтонацій — створюють насичене, об'ємне звучання, яке сприймається як автентичне й сучасне водночас.

Ретельний підхід до кожного твору підкреслює прагнення хору зберегти первісну красу народної мелодії, не втрачаючи її душевності та глибини. Водночас кожна пісня отримує нові барви й відтінки, перетворюючись на справжній мистецький шедевр, який продовжує звучати в серцях слухачів і утверджує зв'язок поколінь через народну пісенну традицію (Шахова, 1971).

Черкаський народний хор з моменту свого заснування став взірцем інтеграції традиційного мистецтва з творчими інноваціями. Унікальна манера виконання, гармонійне впровадження сучасних елементів у традиційну основу та інноваційний підхід до аранжування дозволили колективу не лише зберегти національну ідентичність, а й стати впливовим гравцем на культурній сцені України. Ще на етапі свого заснування хор сформувався як багатогранний колектив, до складу якого увійшли хорова, танцювально-балетна та оркестрова групи (Державний архів Черкаської області, 1960). Така структура заклала основу для поєднання різних

форм мистецтва, що дозволяє колективу постійно розвиватися та адаптуватися до сучасних вимог. Інновації виявляються як у репертуарі (наприклад, виконання сакральних творів), так і в підході до виконання. До традиційних народних пісень додаються нові аранжування, які гармонійно вплітають інструментальні партії та сучасні ритмічні рисунки.

Один із прикладів такої інтеграції — створення вокально-хореографічних композицій, які поєднують спів, танець і театралізовані елементи. Такий підхід робить виступи хору більш видовищними та динамічними, залучаючи ширшу аудиторію. Колектив не боїться експериментувати, розширюючи межі традиційного мистецтва, але при цьому залишається вірним своїм корінням.

Творчі інновації Черкаського народного хору не лише сприяли збереженню народної пісенної спадщини, а й забезпечили її актуальність у сучасному культурному просторі. Завдяки унікальній манері виконання, інтеграції нових елементів і новаторським підходам до аранжування хор продовжує залишатися яскравим прикладом синтезу традицій і модерну.

Так, сучасні театралізовані концерти «На досвітках» (Офіційна сторінка — Черкаська обласна філармонія, 2024) та «Український вертеп» (Офіційна сторінка — Черкаська обласна філармонія, 2024) є справжніми провідниками крізь традиції і звичаї українського села. Концерт «На досвітках» передає атмосферу українських вечорниць, а «Український вертеп» гармонійно поєднує колядки й щедрівки з театралізованими постановками, що підкреслюють їхній сакральний зміст та історичну значущість. У цих концертах глядачі стають рівноправними учасниками дійства, вони об'єднані єдиною спільною любов'ю до України, її традицій та обрядів. Черкаський народний хор стає не лише виконавцем пісень, а й ефективним чинником культурного впливу, який сприяє консолідації українського суспільства навколо спільних цінностей і традицій. Ці концерти є кращими ілюстраціями генетичного та культурного коду української нації.

Діяльність хору доводить, що народна пісня може бути живою та актуальною й у XXI ст., завдяки її адаптації до сучасної аудиторії. Її сила

полягає в здатності надихати, об'єднувати та збагачувати національну культуру. Такий підхід дозволяє знаходити відгук у серцях людей різного віку та з різних куточків світу, створюючи народну пісню сучасною, зрозумілою та близькою для кожного слухача.

Черкаський народний хор продовжує виконувати свою місію щодо збереження та популяризації української народної пісенної культури (Черкаський народний хор, 1957, Травень 5; Мельниченко, 2007; Мельниченко & Носань, 2007), стаючи містком між минулим і майбутнім української культурної спадщини. Водночас Черкаський народний хор активно адаптується до викликів сучасного світу. Його місія в умовах глобалізації реалізується, популяризуючи українську спадщину, активізуючи міжнародний культурний діалог та об'єднуючи українців, незалежно від місця їх проживання. Завдяки виступам на міжнародних сценах, колектив не лише знайомить світ із багатством української культури, а й підтримує зв'язок із діаспорою, зміцнюючи національну ідентичність і сприяючи формуванню позитивного іміджу України у світі.

Українська народна пісня, як відзначають дослідники (Семенчук, 2005; Шершова, 2020), є не просто формою художнього вираження, а й важливим засобом збереження історичної пам'яті. Пісенна творчість Черкаського народного хору дозволяє слухачам відчувати себе частиною великої культурної спільноти, яка формує національну ідентичність.

Його виступи, присвячені національним святам та важливим історичним подіям, слугують дієвим інструментом для популяризації пісенної спадщини та формування національної свідомості серед широких верств населення. Зокрема, театралізований концерт «Голоси Холодного Яру» з нагоди 70-річчя Черкаської області (2024 р.) став символом патріотизму та відданості культурній спадщині України. Такі виступи Черкаського народного хору не лише відроджують багатство української пісенної традиції, а й підкреслюють незламність національного духу, зміцнюючи єдність і гордість українців за свою історію та культуру (Черкаський академічний

заслужений український народний хор, 2024, Вересень 26).

Черкаський народний хор є важливою частиною культурного ландшафту України. Його діяльність демонструє, що народна пісня може бути не лише історичним артефактом, а й живою, динамічною формою мистецтва, яка здатна об'єднувати людей, надихати їх на глибше пізнання власної культури.

Діяльність Черкаського народного хору є глибоким джерелом натхнення для численних фольклорних колективів як в Україні, так і за її межами. Багато сучасних фольклорних ансамблів використовують у своїй діяльності принципи, закладені Черкаським народним хором: робота з автентичним матеріалом, професійна обробка пісень, створення оригінальних вокально-хореографічних композицій. Виступи хору стають своєрідними майстер-класами для молодих колективів, які прагнуть досягти такого ж рівня виконавської майстерності та автентичності. Наприклад, український хор «Ластівка» з Канади під час візиту до Черкас брав участь у майстер-класі, організованому Черкаським народним хором, переймаючи його виконавські традиції (Соколовська, 2017; Соколовська 2017, Лютий 15). Хор також здійснює значний вплив на репертуарну політику фольклорних колективів. Багато пісень із його репертуару, професійно оброблених і виконаних, стають популярними серед інших ансамблів (Трофименко & Юрович, 2003; Мельниченко & Носань, 2007; Трофименко, 2007). Зокрема, пісні, зібрані та оброблені хором, увійшли до спеціальних збірників, що стали цінним джерелом для професійних і самодіяльних колективів, а також для аматорів народного співу (Трофименко, 2007).

Висновки. Черкаський народний хор відіграє важливу роль у збереженні та популяризації української народної пісенної культури завдяки кільком ключовим аспектам своєї діяльності. Соціокультурні умови його створення відображають культурний запит аграрного регіону, орієнтований на відродження й збереження національної музичної спадщини. Формування колективу, до якого увійшли талановиті виконавці з різних соціальних груп Черкащини, забезпечило глибокий зв'язок із традиціями та сприяло

відтворенню народного вокального мистецтва в сучасному сценічному форматі.

Ретрансляція української народної пісенної культури в діяльності хору реалізується через зібрання й обробку народних пісень, збереження їхньої автентичності та адаптацію до сучасної аудиторії. Костюми, сценічні образи та висока майстерність виконання посилюють ідентифікацію з українською традицією.

Творчі інновації хору, такі як створення вокально-хореографічних композицій, гармонійне впровадження сучасних елементів і театралізованих вистав, сприяють популяризації народної пісенної культури серед різних аудиторій.

Черкаський народний хор відіграє значну роль у формуванні національної ідентичності, пробуджуючи любов до рідної культури, підвищуючи національну свідомість і зберігаючи культурну пам'ять. Його місія в умовах глобалізації полягає в зміцненні міжнародного

культурного діалогу, популяризації української спадщини та єднанні українців.

Черкаський народний хор є не лише зразком інтеграції традиційного та сучасного мистецтва, а й важливим чинником збереження та розвитку української культури.

Перспективи подальших досліджень передбачають дослідження історико-культурних чинників створення, становлення та сучасного функціонування малих мистецьких форм (народних колективів, колективів української пісні, ансамблів тощо) Черкащини, а також особливостей ретрансляції в їх діяльності української народної пісенної культури, зокрема через формування репертуару, гастрольно-концертну діяльність. Ці дослідження сприятимуть глибшому розумінню та збереженню української народної пісенної спадщини Черкащини, а також забезпечать наукове підґрунтя для розвитку культурологічної науки в Україні.

Список посилань

- Безуглий, В., Юрковська, Т., & Копійка, С. (2007, Грудень 25). Півстоліття народного співу. *Нова доба*.
- Дерда, І. (2010). Музично-пісенна творчість як фактор взаємовпливу у духовній культурі молдаван і українців. *Русин*, 2(20), 135–141.
- Державний архів Черкаської області. (1960, 4 березня). *Витяг з інформації Черкаського обласного управління культури Українському державному концертному об'єднанню про склад і концертну діяльність Черкаського державного українського народного хору (Ф. Р-2631, Оп. 1, Спр. 109, Арк. 3, Оригінал)*. Черкаси, Україна.
- Заєць, В. (2008, Березень 12). Любов і шана всенародна. *Культура і життя*.
- Зінченко, О. (2017, Лютий 17). Діамантовий ювілей Черкаського хору. *Нова Доба*.
- Кирей, Р. (2017, Лютий 23). Зерно визнають за колосом, а Черкаський хор — за голосом. *Урядовий кур'єр*.
- Кириченко, Р. (2003). *Я козачка твоя, Україно: Сповідь перед тими, кого люблю і для кого співаю* (А. Михайленко, Упоряд.). ВАТ «Видавництво “Полтава”».
- КМБУ — Офіційний канал (2022, Квітень 14). *Пісенна творчість українців у Першій світовій війні* [Відео]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=-kicEjw10jo>
- Коваль, Л. (2006, Листопад 24). Так починалась одна з легенд нашого краю: до півстоліття Черкаського народного хору. *Черкаський край*.
- Ковбасюк, А. (2018). Спадкоємність пісенно-фольклорної традиції в музичному житті Львова кінця XIX–XX століть. *Молодь і ринок*, 2, 33–37.
- Кудряшов, Г. О. (Упоряд.). (2013). *Творчість Раїси Кириченко в культурному просторі України на покордонні XX–XXI століть: До 70-ліття від дня народження Березини української пісні: збірник наукових праць*. ПНПУ ім. В. Г. Короленка.
- Линовицький, П. (1994, Червень 10). Черкаський народний хор: квіти для босого. *Черкаси*.
- Маловічко, С. М. (2016). *Тернопільщина в культурологічних дослідженнях кінця XIX – початку XXI ст.* [Автореферат дисертації кандидата мистецтвознавства, Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника]. Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника.
- Мельниченко, В. (2007, Листопад 14). Лине пісня над Черкаським краєм. *Місто*.
- Мельниченко, В. М., & Носань, С. Л. (2007). *50 пісенних літ: художньо-документальний історичний нарис до 50-річчя лауреата Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка Черкаського академічного заслуженого українського народного хору*. Вертикаль.
- Негода, М., & Носань, С. (1997, Жовтень 23). Не дайте пісню закопати. *Місто*.

- Носань, С. (1998). Черкаському народному хору — 40. Із пісні любові, із слави віків. *Спільна справа*, 1, 56–57.
- Носань, С. (2004, Липень – Вересень). Голос душі народу. *Українська музична газета*.
- Онищенко, Д. В., & Лисиця, Л. Г. (2018, Квітень 19–20). Історія створення Черкаського академічного заслуженого українського хору [Тези конференції]. *Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка – 2018»: збірник матеріалів XX Всеукраїнської наукової конференції молодих учених. Серія: Юридичні науки. Інтелектуальна власність. Державне управління і соціально-політичні науки. Економіка, підприємництво, туризм, менеджмент*, Черкаси, Україна.
- Ороновська, Л., & Ороновський, А. (2008). Народнописенна культура — джерело творчого генія Соломії Крушельницької. В М. Андрейчин, Б. Андрушків, І. Вергелес та ін. (Ред. кол.), *Збірник праць Тернопільського осередку Наукового товариства ім. Т. Г. Шевченка* (Т. 4: Видатні постаті в українській культурі і науці, сс. 53–58). Рада.
- Офіційна сторінка — Черкаська обласна філармонія. (2024, Грудень 19). *Черкаська обласна філармонія празникує у Вертені!* [Текст + зображення]. Facebook. Отримано Січень 8, 2025, з <https://www.facebook.com/share/p/15vdEaqqLT/>
- Офіційна сторінка — Черкаська обласна філармонія. (2024, Грудень 2). *На Андрія черкаські зібралися на мистецькі досвітки — вечорниці*. [Текст + зображення]. Facebook. Отримано Січень 8, 2025, з <https://www.facebook.com/share/p/15CrsGGDj2/>
- Партійний архів Черкаського обкому Компартії України. (1957, 15 лютого). *Витяг з постанови бюро Черкаського обкому Компартії України і виконкому обласної Ради депутатів трудящих про створення Черкаського народного хору* (Ф. 4619, Оп. 1, Спр. 471, Арк. 10, 11, Оригінал). Черкаси, Україна.
- Партійний архів Черкаського обкому Компартії України. (1977, 16 вересня). *Довідка Відділу пропаганди та агітації обкому Компартії України секретаріату обкому про поїздку Черкаського державного заслуженого українського народного хору у Народну Республіку Болгарію* (Ф. 4619, Оп. 22, Спр. 281, Арк. 190, 191, Оригінал). Черкаси, Україна.
- Понедельник, Л. (2022). Музично-пісенна творчість волинян у 20–30-х роках ХХ століття як невід’ємний та самобутній складник загальноукраїнського та європейського культурного простору. *Літопис Волині*, 26, 32–36.
- Репешко, А. (1982, Грудень 4). Лине пісня над простором. *Молодь Черкащини*.
- Репешко, А. (1982, Жовтень 31). Черкаському народному хору — 25. *Культура і життя*.
- Руденко, Я. В. (2017). Творчість Раїси Кириченко у контексті музичного феномена Глобіно. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, 1, 175–179.
- Руденко, Я. В. (2019). *Творчість Раїси Кириченко у контексті музично-пісенного мистецтва Полтавщини (кінець ХХ – початок ХХІ ст.* [Автореферат дисертації кандидата мистецтвознавства, Київський національний університет культури і мистецтв]. Київський національний університет культури і мистецтв.
- Рудник, В. (1963, березень 9). Співають земляки Тараса. *Молодь України*.
- Рябоштан, І. (1997, Листопад 21). На коліна, панове, на коліна! *Черкаський край*.
- Садовенко, С. (2010). Народна пісенна творчість як чинник самоідентифікації українства. *Культурологічна думка*, 2, 142–148.
- Сбітнева, Л. М. (2022). Пісенна культура України як джерело духовності українського народу. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*, 1(2), 126–133.
- Семенчук, В. (2005). Українська народнописенна культура як засіб формування національної самосвідомості особистості. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*. https://library.udpu.edu.ua/library_files/psuh_pedagog_probl_silsk_shkolu/13/visnuk_20.pdf
- Соколовська, Л. (2017). Черкаському хору — 60, і він гастроловатиме Україною. *Музика*, 4, 26–28.
- Соколовська, Л. (2017, Лютий 15). Черкаському хору — 60 і він гастроловатиме Україною. *Черкаський край*.
- Сом, М. (1998). Наша сила, наша пісня. *Спільна справа. Вісник Черкаської обласної державної адміністрації*, 1/6, 18–19.
- Трофименко, Л. (2012, Червень 27). Американці були в захваті від українських митців. *Нова Доба*.
- Трофименко, Л. М. (Упоряд.). (2007). *Співає Черкаський академічний заслужений український народний хор — лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка: репертуарний збірник до 50-річного ювілею*. [Ноти]. Брама-Україна.
- Трофименко, Л., & Юрович, З., (Упоряд.). (2003). *Черкаський державний заслужений український народний хор. Народження. Становлення. Визнання: Альбом*. Прес-Інформ.
- Хлебніков, П. Ю. (2023). Загальнонаціональні елементи музичної культури Черкащини кінця ХХ — початку ХХІ ст. *Культура України*, 80, 65–75.

- Черкаський академічний заслужений український народний хор. (2024, Вересень 26). *Шановні глядачі! Щиро дякуємо вам за те, що розділили з нами цей вечір Театралізований концерт «Голоси Холодного Яру»*. [Текст + зображення]. Facebook. Отримано Січень 8, 2025, з <https://www.facebook.com/share/p/1PRgNfYJDu/>
- Черкаський академічний заслужений український народний хор. (2024, Серпень 9). *З метою підтримки ЗСУ, артисти Черкаської обласної філармонії виступатимуть у Польщі*. [Текст + зображення]. Facebook. Отримано Січень 8, 2025, з <https://www.facebook.com/share/p/1GGEbk2PYG/>
- Черкаський народний хор. (1957, Травень 5). *Черкаська правда*.
- Черкаський народний. (1957, Травень 30). *Черкаська правда*.
- Чудновський, С. (1967, Квітень 6). Завжди в пошуках: до 10-річчя Черкаського українського народного хору. *Черкаська правда*.
- Шахова, Л. (1971, Липень 11). Пісня і танець Черкащини. *Сільські вісті*.
- Шахова, Л. (1980, Серпень 26). Злітає пісня до зір. *Сільські вісті*.
- Шершова, Т. (2020). Народно-пісенна творчість Полтавщини крізь призму культурної пам'яті. *Молодий вчений*, 9(85), 29–32. <https://doi.org/10.32839/10.32839/2304-5809/2020-9-85-7>

References

- Bezuglyi, V., Yurkovska, T., & Kopyka, S. (2007, December 25). Half a century of folk singing. *Nova doba*. [In Ukrainian].
- Derda, I. (2010). Musical and song creativity as a factor of mutual influence in the spiritual culture of Moldovans and Ukrainians. *Rusyn*, 2(20), 135–141. [In Ukrainian].
- State Archives of Cherkasy Region (1960, March 4). *Extract from the information of the Cherkasy Regional Department of Culture to the Ukrainian State Concert Association on the composition and concert activities of the Cherkasy State Ukrainian Folk Choir (F. R-2631, Op. 1, Dp. 109, L. 3, Original)*. Cherkasy, Ukraine. [In Ukrainian].
- Zayets, V. (2008, March 12). Love and respect of the people. *Kultura i zhyttia*. [In Ukrainian].
- Zinchenko, O. (2017, February 17). Diamond anniversary of the Cherkasy choir. *Nova Doba*. [In Ukrainian].
- Kirey, R. (2017, February 23). The grain is recognized by the ear, and the Cherkasy choir — by the voice. *Uriadovyi kurier*. [In Ukrainian].
- Kirichenko, R. (2003). *I am your Cossack, Ukraine: Confession to those whom I love and for whom I sing* (A. Mykhailenko, Comp.). OJSC “Vydavnytstvo “Poltava””. [In Ukrainian].
- KMBU — Official channel (2022, April 14). *Song creativity of Ukrainians in the First World War* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=-kicEjw10jo>. [In Ukrainian].
- Koval, L. (2006, November 24). This is how one of the legends of our region began: to the 50th anniversary of the Cherkasy Folk Choir. *Cherkaskyi krai*. [In Ukrainian].
- Kovbasyuk, A. (2018). The continuity of song and folklore tradition in the musical life of Lviv in the late nineteenth and twentieth centuries. *Molod i rynok*, 2, 33–37. [In Ukrainian].
- Kudriashov, G. O. (Ed.) (2013). *Creativity of Raisa Kyrychenko in the cultural space of Ukraine on the border of XX–XXI centuries: To the 70th anniversary of the birth of the Guardian of the Ukrainian Song: a collection of scientific papers*. V. G. Korolenko PNP. [In Ukrainian].
- Lynovytskyi, P. (1994, June 10). Cherkassy folk choir: flowers for the barefoot. *Cherkasy*. [In Ukrainian].
- Malovycho, S. M. (2016). *Ternopil region in the cultural studies of the late XIX — early XXI century* [Abstract of the dissertation of the Candidate of Art Criticism, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University]. Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. [In Ukrainian].
- Melnychenko, V. (2007, November 14). The song is singing over the Cherkasy region. *Misto*. [In Ukrainian].
- Melnychenko, V. M., & Nosan, S. L. (2007). *50 song years: an artistic and documentary historical essay to the 50th anniversary of the Taras Shevchenko National Prize of Ukraine laureate Cherkasy Academic Honored Ukrainian Folk Choir*. Vertykal. [In Ukrainian].
- Negoda, M., & Nosan, S. (1997, October 23). Don't let the song be buried. *Misto*. [In Ukrainian].
- Nosan, S. (1998). Cherkasy folk choir is 40. From the song of love, from the glory of the ages. *Spilna sprava*, 1, 56–57. [In Ukrainian].
- Nosan, S. (2004, July – September). The voice of the people's soul. *Ukrainska muzychna hazeta*. [In Ukrainian].
- Onishchenko, D. V., & Lysytsia, L. G. (2018, April 19–20). *History of the creation of the Cherkasy Academic Honored Ukrainian Choir* [Abstracts of the conference]. Actual problems of natural and humanitarian sciences in the research of young scientists “Zest – 2018”: collection of materials of the XX All-Ukrainian scientific conference of young scientists. Series: Legal Sciences. Intellectual property. Public administration and socio-political sciences. Economics, entrepreneurship, tourism, management, Cherkasy, Ukraine. [In Ukrainian].

- Oronovska, L., & Oronovskyi, A. (2008). Folk song culture — the source of Solomiya Krushelnytska's creative genius. In M. Andriychyn, B. Andrushkiv, I. Vergeles, et al. (Eds.), *Collected works of the Ternopil branch of the Taras Shevchenko Scientific Society* (Vol. 4: Outstanding figures in Ukrainian culture and science, pp. 53–58). Rada. [In Ukrainian].
- Official page — Cherkasy Regional Philharmonic (2024, December 19). *Cherkasy Regional Philharmonic celebrates in the Vertep!* [Text + images]. Facebook. Retrieved January 8, 2025, from <https://www.facebook.com/share/p/15vdEaqqLT/>. [In Ukrainian].
- Official page — Cherkasy Regional Philharmonic (2024, December 2). On *St. Andrew's Day, Cherkasy residents gathered for artistic events — Vechornytsi*. [Text + image]. Facebook. Retrieved January 8, 2025, from <https://www.facebook.com/share/p/15CrSGGDj2/>. [In Ukrainian].
- Party archive of the Cherkasy regional committee of the Communist Party of Ukraine (1957, February 15). *Excerpt from the resolution of the Bureau of the Cherkasy Regional Committee of the Communist Party of Ukraine and the Executive Committee of the Regional Council of Workers' Deputies on the establishment of the Cherkasy Folk Choir* (F. 4619, Op. 1, D. 471, L. 10, 11, Original). Cherkasy, Ukraine. [In Ukrainian].
- Party archive of the Cherkasy regional committee of the Communist Party of Ukraine (1977, September 16). *Certificate of the Department of Propaganda and Agitation of the Cherkasy Regional Committee of the Communist Party of Ukraine Secretariat on the trip of the Cherkasy State Honored Ukrainian Folk Choir to the People's Republic of Bulgaria* (F. 4619, Op. 22, Docket 281, Lv. 190, 191, Original). Cherkasy, Ukraine. [In Ukrainian].
- Poniedielnyk, L. (2022). Musical and song creativity of Volynians in the 20–30s of the twentieth century as an integral and original component of the all-Ukrainian and European cultural space. *Litopys Volyni*, 26, 32–36. [In Ukrainian].
- Repeshko, A. (1982, December 4). The song is flowing over the space. *Molod Cherkashchyny*. [In Ukrainian].
- Repeshko, A. (1982, October 31). Cherkasy folk choir is 25. *Kultura i zhyttia*. [In Ukrainian].
- Rudenko, Ya. V. (2017). Creativity of Raisa Kyrychenko in the context of the musical phenomenon of Globino. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv*, 1, 175–179. [In Ukrainian].
- Rudenko, Ya. V. (2019). *Creativity of Raisa Kyrychenko in the context of musical and song art of Poltava region (late XX – early XXI century)* [Abstract of the dissertation of the candidate of art history, Kyiv National University of Culture and Arts]. Kyiv National University of Culture and Arts. [In Ukrainian].
- Rudnyk, V. (1963, March 9). Taras' countrymen sing. *Molod Ukrainy*. [In Ukrainian].
- Riaboshtan, I. (1997, November 21). On your knees, gentlemen, on your knees! *Cherkaskyi krai*. [In Ukrainian].
- Sadovenko, S. (2010). Folk song creativity as a factor of self-identification of Ukrainians. *Kulturolohichna dumka*, 2, 142–148. [In Ukrainian].
- Sbitnieva, L. M. (2022). Song culture of Ukraine as a source of spirituality of the Ukrainian people. *Dukhovnist osobystosti: metodolohiia, teoriia i praktyka*, 1(2), 126–133. [In Ukrainian].
- Semenchuk, V. (2005). Ukrainian folk song culture as a means of forming the national identity of the individual. *Psykhologo-pedahohichni problemy silskoi shkoly*. https://library.udpu.edu.ua/library_files/psuh_pedagog_prob_l_silsk_shkolu/13/visnuk_20.pdf. [In Ukrainian].
- Sokolovska, L. (2017). Cherkasy choir turns 60 and will tour across Ukraine. *Muzyka*, 4, 26–28. [In Ukrainian].
- Sokolovska, L. (2017, February 15). Cherkasy choir turns 60 and will tour across Ukraine. *Cherkaskyi krai*. [In Ukrainian].
- Som, M. (1998). Our strength, our song. Common cause. *Visnyk Cherkaskoi oblasnoi derzhavnoi administratsii*, 1/6, 18–19. [In Ukrainian].
- Trofymenko, L. (2012, June 27). Americans were delighted with Ukrainian artists. *Nova Doba*. [In Ukrainian].
- Trofymenko, L. M. (Comp.). (2007). *The Cherkasy Academic Honored Ukrainian Folk Choir; winner of the Taras Shevchenko National Prize of Ukraine, sings: a repertoire collection to the 50th anniversary*. [sheet music]. Brama-Ukraine. [In Ukrainian].
- Trofymenko, L., & Yurovych, Z. (Eds.). (2003). *Cherkasy State Honored Ukrainian Folk Choir. Birth. Formation. Recognition: Album*. Press-inform. [In Ukrainian].
- Khliebnikov, P. Yu. (2023). National elements of the musical culture of Cherkasy region of the late XX and early XXI centuries. *Culture of Ukraine*, 80, 65–75. [In Ukrainian].

- Cherkasy Academic Honored Ukrainian Folk Choir (2024, September 26). *Dear viewers! Thank you very much for sharing this evening with us at the Theatrical Concert "Voices of Kholodnyi Yar."* [Text + image]. Facebook. Retrieved January 8, 2025, from <https://www.facebook.com/share/p/1PRgNfYJDu/>. [In Ukrainian].
- Cherkasy Academic Honored Ukrainian Folk Choir (2024, August 9). *Artists of the Cherkasy Regional Philharmonic will perform in Poland to support the Armed Forces of Ukraine.* [Text + image]. Facebook. Retrieved January 8, 2025, from <https://www.facebook.com/share/p/1GGEBk2PYG/>. [In Ukrainian].
- Cherkasy folk choir. (1957, May 5). *Cherkaska pravda*. [In Ukrainian].
- Cherkasy folk. (1957, May 30). *Cherkaska pravda*. [In Ukrainian].
- Chudnovskiy, S. (1967, April 6). Always in search: to the 10th anniversary of the Cherkasy Ukrainian folk choir. *Cherkaska pravda*. [In Ukrainian].
- Shakhova, L. (1971, July 11). Song and dance of Cherkasy region. *Silski visti*. [In Ukrainian].
- Shakhova, L. (1980, August 26). Song soars to the stars. *Silski visti*. [In Ukrainian].
- Shershova, T. (2020). Folk song creativity of Poltava region through the prism of cultural memory. *Molodyi vchenyi*, 9(85), 29–32. <https://doi.org/10.32839/10.32839/2304-5809/2020-9-85-7>. [In Ukrainian].

Надійшла до редколегії 20.12.2024

П. Ю. Хлебніков

здобувач, кафедра культурології та медіакомунікацій,
Харківська державна академія культури, м. Харків,
Україна

P. Khliebnikov

student, Department of Cultural Studies and Media Commu-
nications, Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv, Ukraine